

Gehoortest

De knoop is doorgehakt: ik ga weer levende vogels tellen. Lang heb ik het inventariseren links laten liggen en mijn dagen tussen dode, geconserveerde vogels gesleten, maar nu het veldwerk voor de nieuwe Vogelatlas van Nederland 2012-2015 van start is gegaan, heb ik mij bij Sovon aangemeld als teller.

Het was een eitje: surfen naar www.vogelatlas.nl, aanmelden, inloggen, een beetje schuiven op een kaartje en klik: mijn eigen atlasblok is geclaimd. Luttele seconden later zat er een welkomstbericht in mijn mailbox: *'Beste atlassteller, hartelijk dank voor het claimen van atlasblok voor de nieuwe Atlas van de Nederlandse vogels'*. Ik kan nu persoonlijke telformulieren en veldkaarten downloaden, en contact zoeken met mijn atlasdistrictscoördinator. In bijlage zat een duidelijke tellershandleiding. Ik zat met mijn oren te flapperen. Geen papieren en dikke enveloppen meer - nee alles online. In 1976 was dat wel anders toen ik als 16-jarig vogelaartje meetelde voor de eerste Atlas van de Nederlandse Broedvogels, beter bekend als 'Teixeira 1979'. Dat waren de jaren van het onbekommerde vogelen in blok 37-27 langs de noordrand van Rotterdam, met grutto's, tureluurs en veldleeuweriken in overvloed, in elk bosje een spotvogel, geen dak zonder huismuskolonie, en de voorzichtige entree van de nijlgans.

Helaas was mijn oude blok al ingepikt, zodat ik mijn toevlucht zocht in 37-37, een gebied van 5x5 kilometer in het hart van Rotterdam dat kennelijk niemand wilde tellen: van de Kop van Zuid tot in het Oude Noorden, met in een uithoek nog een stukje van het Kralingse Bos en het nieuwe Centraal Station zowat in het midden. Het mag de pret niet drukken, want stadsvogels zijn ook vogels die geteld moeten worden.

Waar ik mij wel zorgen maak, is mijn kennis van de vogelzang. Voor het herkennen van de kleine karekiet en de bosrietzanger gebruik ik nu de schuifmaat, maar stel je voor dat er zo'n klein bruin rietsluipertje in mijn atlasblok opduikt en begint te zingen. Sovon: krijg ik een opfriscursus?

Een ander heikel punt is mijn gehoor. Ik ben nu 52 en mijn gehoor is niet meer wat het 35 jaar geleden was. Vroeger hoorde ik het zachte gepiep van een parend huismuswijfje ondanks het geluid voorbijrijdende auto's, nu ontgaat het mij volkomen. En het goudhaantje? Zijn roep (een hoog en schel *sie-sie-sie-sie*) en zang (een hoog en ijl miesperen, met krachtiger slottoontje) zit qua geluidssterkte tussen de 6 en 8 khz. Hoor ik dat nog wel? Sprinkhaanrietzangers in ieder geval niet meer: ik liep er de laatste keer in de duinen straal aan voorbij terwijl een paar jonge jongens (met goede oren) de locatie onmiddellijk naar waarneming.nl doorseinden. Niet dat ik sprinkhaanrietzangers op de Coolsingel verwacht, maar het geeft te denken.

Omdat het inventariseren van vogels grotendeels op geluid gebaseerd is - men telt zingende, territoriale mannetjes - is de nieuwe Vogelatlas beter af met slechthoorende vogelaars dan met gehoorgestoorden. Ik ken geen statistieken over de leeftijdsopbouw van de Nederlandse vogelaarspopulatie, maar mij gevoel zegt dat de tellers ouder worden en de twitchers (de soortenjagers) jonger. Is het een idee om een gehoortest op www.vogelatlas.nl te zetten? Hoort u dit? Nee? U komt niet in aanmerking voor een atlasblok.